

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

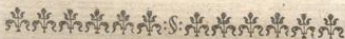
**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Difficultatum sub quæstionis titulo contentarum distinctio ad directam earum, & expeditam decisionem præmissa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

recipiendi se in se ipsa, ac proinde, neque sui ad seipsam similitudinem; vel seipsam, in sui ad seipsam, similitudine fruola omnino ad rem præsentem est: Non quidem, quia albedo subiectum accidentium non est, ut Bubalus respondet, ac contendit, ubi proximè, §. 3; nam quicquid de aliis accidentibus sit, similitudinis suæ ad aliam albedinem in sententia distinguente physice relationem à fundamento, & termino procul dubio recipiet, est igitur prorsus fruola confirmatio. Quia relatio, & similitudo albedinis physica solum esse potest, quæ eiusdem ad seipsam esse nequit, atque in terminis repugnat, non autem intentionalis, ac representationis solum: cum albedo potentia cognoscitiva non sit, quæ sola, intentionalem representationem, & cognitionem obiecti elicere potest, ac recipere. Similitudo autem intentionalis, & representationis solum maxime intellectualis eiusdem ad seipsam esse optime potest. Cum intellectus possit seipsam omnium sententia intelligere, sitque proinde, respectu etiam sui, & potentia, intellectiva, & obiectum intelligibile.

7. Auerrois, Aristotelem arguens de mendacio argumentum de actualitate omni, cum essendi, tum intelligibilitatis, ridiculum est; & si vim habeat de actualitate intellectiois: quæ, si intellectui natura, & essentia sua respectu sui, vel cuiusvis alterius obiecti adesset, nec in pura potentia, ad omnia intelligibilia esset, cum, respectu obiecti, foret, illius, cuius actualis intellectio natura sua esset: ac proinde, neque esset, ut tabula nuda, & rasa, in qua nihil est depictum (ut de intellectu Aristotelico proloquio circumferatur) cum obiectum illud cuius actualis cognitio intellectus esset, depictum per ipsam formaliter expresse procul dubio foret: & insuper, nec magis alio obiecta intelligere, & de ipsis iudicare posset, quam vnus cognitio, & iudicium, cognitio esse, & iudicium alterius: siquidem idem ipsum intellectus haberet, si natura, & essentia sua actualis cognitio alicuius obiecti foret. Alias vero actualitates, cum essendi in se, tum obiective intelligibilitatis, non nisi per summum mendacium ignorantiam, repugnantiam, & amentiam, negare quis poterit.

QVÆSTIO III.

De Angelorum incorruptibilitate.

Ts 1 Angelorum incorruptibilitas, seu immortalitas essentia Angelorum, non sit, sed eam sequens passio metaphysica, ac proinde essentia Angelorum hæcenus examinata disputationi eorum in suas species &c. diuisionis examen immediate videatur successurum: tamen, quia passio hæc ex generico solum Angelorum prædicato pendet, non autem ex differentialibus specierum quarumque angelicarum prædicatis: & quia specificæ diuisionis eorum examen ipsorum in suas Hierarchias, & choros distributioni inferuit (cuius proinde disputationi illi debet immediate succedere) hanc de Angelorum immortalitate, & incorruptibilitate quætionem post essentia, & simplicitatis ipsorum essentia, à quibus solum eius decisio pendet, proximè subiicimus, ne longius à principiis decidendi collocauerit.

Christoph. de Ortega, de Deo Vno, Tom. II.

CERTAMEN I.

Difficultatum sub quæstionis titulo contentarum distinctio ad directam earum, & expeditam decisionem præmissa.

1. **C**um incorruptibilitas, & immortalitas mortalitati, & corruptibilitati opposita sint, sit ut eodem modis illæ, quot mortalitas, & corruptibilitas dicantur. Secundo cum de creatorum mortalitate, & corruptibilitate, vel de oppositis eorum incorruptibilitate, & immortalitate agitur, agens extrinsecum aliquod, à quo vel destrui semel producta, vel seruari diutius possunt, necessario concernitur, cum enim creata omnia, neque à se sint (vel Deus est, ac subinde essentia sua existit, neque à se non sint, uti impossibilia, & chimæ, quæ proinde seipsis absolute non sunt, vel sunt à rebus remotæ) extrinsecum aliquid esse necessario debet, à quo sint, quandocumque fuerint: cum ipsorum essentia se ipsa, nec absolute sit, (ut Dei essentia se ipsa absolute est nec à suo esse, & existentia absoluta præcindit) neque seipsa absolute non sit, atque à rebus absolute sit remota, ut sunt essentia, & prædicatis suis à rebus remotæ, chimæ, & impossibilia. Idcirco tom. 1. de Deo vno controuerfia 1. disputation. 2. quæstion. 2. & controu. 3. conceptum possibilitatis præcisiue rerum dixi solis creatoris competere, mediumque esse, & enti necessario Deo, & non enti necessario chimæ, & impossibili (quali contrariè oppositis) immediate contradicere, ac falsus controuersie vltimæ, de prædicamentis ostendi.

2. Cum autem causa, à quibus creaturæ persistencia perduratio, & conseruatio ac subinde ei opposita destructio pendere potest quæ sint: alia causa prima quæ Deus est, & à qua, in fieri, & conseruari creaturæ omnes essentia sua pendet, quæ entia, ab alio, ut diximus sunt; alia vero causa secunda, quæ respectu creaturarum diuersarum, non eadem semper est, sed quandoque (ut in actionibus omnibus, actibusque vitalibus essentia ipsorum) diuersa: sit etiam, ut tam mortalitas, & corruptibilitas, quam immortalitas, & incorruptibilitas creaturæ Deum causam primam, à quo semel producta conseruetur deinceps ac perennet, vel destruat, ac pereat essentialiter concernat: causam vero, vel causas secundas ea solum creata ad sui vel conseruationem, & immortalitatem, vel destructionem, & mortalitatem, quæ vel ab illis earum abcessu necessario, vel saltem naturaliter, pendet, ut conseruentur. Quia vero causarum secundarum actiuitas, & exigentia ad operandum à Deo causa prima, & vniuersali, non solum in esse, sed in operari etiam dependet, creata omnia, quæ à causis secundis dependent, in fieri, & conseruari, à Deo etiam dependere, eo ipso dupliciter possunt: nempe, vel secundarum causarum exigentiæ, & actiuitati annuente, vel præter, aut contra ipsarum exigentiam, & actiuitatem, operante, vel non operante, pro suo libito; ut potest, quod ipsum etiam euenit respectu rerum natura sua permanentium (cuiusmodi omnia præter motum localem, & tempus, quæ natura sua sunt successiua) censentur ea quippe omnia à prima sui productione ius naturale, & exigentiam habent, ut persistant, & conseruentur; licet eorum pleraque agentium aduerfationum actiuitate, & exigentia inducendi contraria possint superari. Quæ autem permanentia contrariis vacant, ut substantiæ simplices

g omnes

omnes subiecto, non educibiles, cum præfatam persistendi exigentiam habeant, non, nisi contra ipsarum naturam semel, productæ, destruentur inde vero curfus sit: ut destructio semel productorum, quæ vel à solo Deo active pendet, vel, & si à causis aliis secundis, tamen non iuxta contrariorum superiorum, & potentiarum exigentiam, facta, neutiquam naturalis sit rebus destructis; sed potius contra ipsarum naturam, ac subinde violenta, & extraordinaria Dei providentia proveniens.

3. Et hæc quidem rerum omnium destructioni, & corruptioni, (sive annihilatio illa, sive corruptio propria sit) conveniunt, quia è generico corruptionis prædicato, seu destructionis rei præexistentis natura, & essentia ad rem præsentem explicanda in primis erit; ut quid Patres, & Theologi de Angelorum corruptibilitate, vel incorruptibilitate, seu immortalitate naturali senserint melius percipiatur, possitque ea in re securior, ac probabilior ferri, sententia est autem annihilatio præexistentis rei independentem à connaturalium, & contrariorum qualitarum dispositione servandæ destructio, quæ & substantiis à subiecto ineducibilibus in compositis, sive totalibus de se, sive partialibus, ut materis proinde, atque rationali animo, in sua destructione necessario evenit, & quantitati, & si non substantia, sed accidens physicum sit, & è subiecto educatur: quia neque à contrariorum agentium, & qualitarum dispositione in sui conservatione pendet, sed quovis contrario agente, & qualitarum dispositione adstante servetur, servarique natura sua debeat, materis cui inest, & ex qua educitur coram. Scio non paucos ex Philosophis quantitatæ destructionem, eo, quod dependentem à subiecto, materia scilicet prima, ut accidentia reliquaeductiva actione servatur eius destructionem nullquam, ad annihilationem, sed ad strictam corruptionem spectare censuisse; sed non ex Aristotelica, & Theologorum præcorum doctrina, ut ex iam dicendis clarebit, corruptio igitur proprie, & strictè dicta, & contra annihilationem diuisa, est rei præexistentis, dependentem à contrariis agentibus, & qualitarum contrariorum dispositionibus destructio, inde enim est, quod à contrariis agentibus, & dispositionibus per eorum actiones inductis possit res illa deficere.

4. Quod ipsum apud Aristotelem constanter est proprie, & strictè corrupti, ita enim habet 1. de celo, text. 120. *Quod corruptum, & in subiecto quodam, & à contrario, & in contrarium, corruptum.* Vnde celum incorruptibile esse probat primo, confirmatque: quia in celo nullæ viæ sunt mutationes, scilicet à contrario in contrarium, & textus 120. ait omne corruptibile principium habere, ut non sit. Nempe materiam contrariis qualitatibus, & formis ab agentibus inducendis subiectam. Item; quia ait: *omne corruptibile generabile, & contra esse,* textus 127. 129. ac sapius ibi, & alibi, textus 140. rationem, cum incorruptibilitatis celorum, tum eius, ad convertentiam effecti his subdit, *corruptibilia enim omnia, generabilia sunt, alterantur autem contrariis, ex quibus constant, &c.* ex qua utriusque prædicati mutua connexionem dixerat, 1. Physicor. textu 82. Materiam primam ingenerabilem esse, & incorruptibilem. Et probauerat. Si enim fiat subiecti aliquid oportet primum, ex quo inexistente fiat: quare erit antiquum fiat. Cum enim materia prima sit, ante ipsam materiam alia prima, ex qua fiat, esse nequit: quare ipsam sive præexistere contradictione admittendum erit, si fiat, sive generabilis, ac subinde corruptibilis, cum ergo vi agentis contrarij formæ oppositæ, sive contrariæ dispositiones, impossibiles cum forma in subiecto præexistente, in subiectum inducuntur, ac

præcedens consequenter, ex ipsaque constant compositum deficient propria corruptione pereant, atque agentis contrarij actio proprie corruptionis dicitur; cum autem non ita, sed contrarium contrariorumque formarum, ac dispositionum agentium secundum est; sed Dei solum non volentis rem præexistentem, quæ ab ipso solo, in fieri, & conservari pendet, destruere, seu nolentis conservare, res perit; eius destructio non est proprie dicta corruptio; sed annihilatio propria.

5. Cum vero utraque destructis præexistentis creaturæ, vel vi actus, in ordine ad quædam potentia, quædam (quæcumque illa sit) dicitur, eaque semel producta destrui proprie possunt, contrarij agentis aut dispositionis actiuitate, vel exigentia, corruptibilia sunt, & proprie dicuntur; quæ vero per agentium, & qualitarum contrariorum corrupticem proprie actionem destrui nequeunt, sed è mero Dei nolentis illa durare servare, ac subinde strictè, & proprie dicta annihilatione, non quidem proprie corruptibilia; sed solum modo annihilabilia sunt, & proprie dicuntur. Sed adhuc rebus præexistentibus, vel iuxta earum naturam, vel præter, & contra ipsarum naturam evenire posse videtur alterutra destructio. Quod si iuxta ipsorum naturam sit naturalis, erit vel corruptio, vel annihilatio, ac potius res naturaliter, seu natura sua annihilabiles, vel corruptibiles; ac si alterutra natura sua, non habent naturaliter incorruptibiles, vel inannihilabiles erunt. Cum autem dicimus aliquid naturam suam corruptibile esse posse, vel annihilabile, non ita debet intelligi, ut aliquid natura sua alteretur petat, atque lapsus genio, & natura, in sui ipsius alterum modo destructionem inclinet, potentiamque sui inveniatur physicæ actiuitatis, & exactiuitatis habet, quam debita procul habere nequit. Non actiuitas: quia sui destructione & non esse, eius scilicet potentia actui deberet coexistere, quod contradictionem involvit. Non exactiuitas: quia implicat etiam aliquid in suum malum (& maximum præferim, quod sui destructio est) se ipso inclinare suspente natura, ut de se illud exigere. Hoc principium naturæ suam adeo, & constitutum indicavit Aristoteles, de anima text. 3. ut corruptibilibus sequi ipsa perpetuare impotentibus saltem generando aliquid in similitudinem, conservare, ac sui destructioni omnimodè coexistere naturalis propensionem tribuerit & 1. physic. & 81. contrariis omnibus non appetitum solum, sed capacitatem, seu potentiam realem, physicam, passivam recipiendi contraria, nega; quia alias corrupticis actionis, sui capacia physice essent: quod prorsus repugnantem foret. Secundo quia (ut num. 1. diximus) permanentia creatura omnia è prima sui productione, & existentia in rebus, ius, & exigentiam naturalem viciis gressibus, & conservationis habent, ut contra eam naturam sua sicut successiva distinguantur, quæ id iuris & exigentia naturalis non habent, cum fluxa de se, ac fluida natura sua sint; vapore fluxu per essentiam affixa. Vterius quia substantia intellectuales, de quibus in presenti, non, necumque permanentes, sed æternæ beatitudinis capaces sunt, ac subinde æternam à parte post durationem sine qua æternæ beati nequeant, natura sua concipiunt, cum quo implicat sui destructionem, pro sequenti aliqua successura duratione, natura eorum sua, reposcere: esset enim duplex contradictorium, nempe semper deinceps durare, & aliquando, non durare, seu deficere chimærica exigentia, & impossibilis.

6. Quod adeo verum, exploraturque est, ut quia intellectualis animus noster, & homo etiam, capax beatitudinis æternæ est natura etiam sua capax beatitudinis cum corpore, exigere directam unionem animæ cum corpore, exigere directam Aristotel. 2. Ethicor. c. 1. ac nostram mortem, tempus, & statum, separationis animæ rationalis, à corpore præter naturam ipsi, ac nobis esse: Sic enim

ibi ait, ut recitatur à S. Thom. *Quod habemus appetitum ad morales virtutes, ex natura, sed perfectiuntur in nobis per consuetudinem: & in quantum immortalitas est nobis naturalis, mors, & corruptio est præter naturam, & si à naturalibus aliis extrinsecis peragatur, nec possit virtute naturali fieri reunitio animi & resurrectio: quare, & respectu actus virtutis supra naturam sit, non autem supra, ac preternaturalem moralem hominis materialem capacitatem, & quasi exigentiam, sin autem ad animum rationalem, quæ pars physica, & forma hominis suscitandi, & resurrecturi est, & naturalem physicam exigentiam vnionis ad corpus, suam scilicet partem, habet, naturalis erit etiam physice hominis resurrectio, ut docte aiebat, S. Thom. 4. contra gent. cap. 79. scribens, *immortalitas igitur animarum exigere videtur resurrectionem mortuorum futuram*: Nam etsi respectu actus virtutis sit supernaturalis, & miraculosa, mors autem hominis, & animi rationalis separatio, & eius status æterna virtute actus, à qua inducitur, naturalis sit, aut animi rationalis exigentia, & in curatione intrinseca attenda non preternaturalis solum, sed violenta mors hominis & separatio animi à corpore, & in eo statu perfectiora debet censeri: cum enim natura sua attenda, & immortalis animus, ac perpetuus sit; ex quo primum existit, atque pars etiam physica, & essentialis, ei forma (quæ iuxta Aristot. 2. physicor. text. 12. potius, quam materia, natura est) cum corpore, ut compare hominem componens perpetuam etiam cum corpore comparte vnionem physice appetit, & expolice, cui à corpore, vel instantanea, separatio lubinde aduerfetur, ut docte obierat S. Thom. 1. part. 105. art. 7. ad 2. & quæst. 5. de malo, art. 5. corp. ac proinde corpus immortale à cuius vnione nunquam abcederet, si adesset præstandum à Deo foret, ut eius naturali inclinatione, & exigentia satisficeret, quemadmodum, inquit, terra, si eius naturali fini satisfaciendum esse, materia nec rubigine, nec fractioni obnoxia ab artifice pararetur; sed, quia talis non adit accipit qualem, ad eum finem potest præstare: terram scilicet eis defectibus, minus tamen reliquis, obnoxium ita etiam Deus corpus animo aptat, quam optimum ex elementis mixtum potuit, & si corruptioni de se obnoxium, tamen donis, & qualitatis contra corruptionem præuenientem in natura integra, & innocentie statu, quæ tam mala, à naturali aliqua virtute actus peragi, inducere non poterant; & si vitio hominis potuerint admitti, similiterque Dei donis, supernaturalibus post resurrectionem corpora nostra præuenientur, inamiffibiliter tamen, quia status cessauit meriti, ac demeriti & viæ, quæ fufus sanctus Thomas ibidem. Tetigit autem S. Doctor alium, præter naturalem beatitudinis capacitatem, qui passius totus est, titulum alium, quem non satis exprefit, & actiuus, nec solum passiuus, est animæ nostræ ad reunionem, & mortui hominis ad resurrectionem, moralis tamen ex bene maleue in hac vita gestis; sed tamen, quia nec opera meritoria nostra æternitatem gloriæ, nec demeritoria æternitatem pænarum meritiua, aut demeritiua valore natura sua merentur, (tamen formale dignitate æterna pænarum in damnatis duratura è iustitia naturali, nec solum legali æterna ab ea puniuntur, ut controu. de incarnat. docuimus) actiuus hic moralis titulus, ad æternæ duraturam reunionem, & resurrectionem natura etiam sua non est, sed solum ad duraturas temporarias, magis minusve, propeum in hac vita ab vnoquoque gestorum valoroso merito, aut demerito maiori, vel minori.*

7. Cum autem permanentium semel existentium (& præsertim intellectualium, eoque titulo æternarum deinceps) natura sua creaturarum actiuitas, & exigentia, aliquando non durandi, Christoph. de Ortega, de Deo Vno. Tom. II.

sive destructionis suæ intrinseca, & naturalis esse non possit, restat solum esse posse naturalem eorum aliquibus ratione capacitatis, seu passiuæ potentie, & materialis, quæ in ipsis continetur. Hæc autem passiuæ, seu materiali. potentia, si de physica potentia loquamur, in eo quod destruendum est, siue totalis simplex, vel composita entitas, siue partialis sit formæ materialis, vel immaterialis animi nostri vnio) esse non potest, quia physica materialis potentia suo actui debet physice & realiter coexistere: nihil autem potest physice, & realiter coexistere sui destructioni, ut nupet dicebamus, & de se patet; quia alias in se physice, & realiter esset, ac non esset simul quod manifeste repugnat. secundo: quia potentia physica etiam passiuæ, & materialis, non est nisi ad sui perfectiuium actuum: qui esse eius actualis destructio nequit. Id denique Arist. Physicor. circa. text. 81. contrariis susceptum potentiam physicam contrariorum, quibus destruantur denegat, ac de materia prima, quæ potentia physica materialis, formarum est, ait formam appetere. Sicut turpe appetit pulchrum & semina marem. Ex quo S. Thom. è doctus 1. p. qu. 9. art. 2. ait. Dico autem potentiam passiuam, secundum quam aliquid affe- qui potest, suam perfectionem, vel in essendo, vel in consequendo suam. Restat igitur in nulla creatura destructibili potentiam physicam realem, siue actiuam & exactiuam, dari directè, & per se posse ad sui destructionem, sed indirectè, & ratione partis, qua consistit, qua consistit, non quidem formæ malis sui formæ, sed subiecti, & materiæ, quatenus contrariarum formarum, aut dispositionum, ab agente aliquo inducendarum capax, & receptiua physice est quæ ex ipsa constitutum prius destruitur, aliudque materia cum contraria, forma constituat, inde Aristot. 9. met. text. 2. ait. Patiendi potentia est, quæ in ipso patiente principium est transmutationis passiuæ ab alio prout aliud, & de hac potentia passiuæ dixit corruptibile, principium habere, ut non sit. Cuius potentie passiuæ, ut à contrario in contrarium transeat defectu negat cælo corruptibilitatem, text. 20. Inde etiam 1. physicor. text. 64. longam de principiis concludit, quare manifestum est omne, quod sit (proprie generatione, de qua ibi) semper compositum esse, quod ipsum de omni, quod proprie corrumpitur censere, cum 1. de cælo, text. 127 & 129. generabile, & corruptibile ad conuertentiam dici doceat. Generabile enim, & corruptibile sequantur se inuicem; ex quibus vltimus patet, ea solum, quæ composita sunt, & subiectum capax recipiendi contrarias formas, ac dispositiones, à contrariis agentibus habent natura sua ratione partis, materialis, qua constant destructionis suæ principium habere, & potentiam physicam intrinsecam posse: eaque omnia, & sola esse proprie corruptibilia, & generabilia natura sua, immo nihil, quod materia contrariorum capax non constet posse, non solum naturaliter, sed supernaturaliter etiam propriè corruptibile esse: cum corruptio propria nequeat, nisi ratione materiæ contrariorum capax contingere: tamen si possit, absolute deficere, à Deoque destrui, & annihilari, ut certam 3. videbimus.

8. Denique dubium non est, quin creata omnia etiam natura sua destructibilia, ab agentibus, siue propria corruptione, siue annihilatione posse extrinsecis à Deo statuent, ut perpetuo durent, indestructibilia, seu incorruptibilia, & inannihilabilia, seu potius nunquam corrumpenda, vel annihilanda constitui. Hoc præter dependentiam dogmaticam creatorum omnium à Deo pro ipsius arbitrio, in fieri, & conseruari constat, ex homine post resurrectionem, in quo, & si capacitatem meriti, & demeriti, præmijque, & pæne æternæ, eo quod rationalis, & liber sit, non attendas, ac subinde ius illud, perpetuo durandi inde cum Aristotele, & Angelico Doctore deductum, numero sexto, tamen post resurrectionem à Dei saltém decreto æternæ.

æternæ duraturum de fide est: quod ipsum de animo rationali eadem fides docet: atque item de Angelis omnibus, siue bonis, siue malis æternitatis à parte post futuræ, eadem catholica fide admonemur independentem ab eo, quod eam natura exigat, vel non exigant sua, id habetur. Plal. 148. *statui ea in æternum, & in seculum seculi.* De celestibus etiam spiritibus dictum de quibus etiam Matthæi 28. *Angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui in calis est, ubi mors non erit Apocalypsis 21. Lucæ 10. illi qui digni habebuntur seculo illo, & resurrectione ex mortuis, neque nubent neque ducent uxores, neque ultra mori poterunt: æquales enim Angelis sunt.* De demonibus, ignis æternus paratus à Deo dicitur in Iupiterium æternum Matth. 25. quæ ut minimum, ex Dei præstituto vera esse debent; tametsi ex natura rei æternitas Angelis competat, à parte post, ut infra ostendam: quare ex solilandus est Plutarchus, libro de defectu oraculorum qui vitæ demonum, seu Angelorum novies mille septingentis viginti annis terminum præfixit; ut statim obirent referente Bubalo, ad qu. 50. articulo 1. quæst. 3. difficult. 3. §. 1. versu. Tertio probari potest, & si de facto solum, ac non ex natura ipsa Angelicæ vitæ, sic delirasset. Tota ergo in re præsentem, quæstio Philosophis sapientibus, & Theologis esse potest de naturali intrinsicæ Angelorum corruptibilitate propria, vel incorruptibilitate opposita, ac de eorum propria annihilabilitate, vel inannihilabilitate naturali.

CERTAMEN II.

Angeli natura sua sunt incorruptibiles propria corruptione, adhuc de potentia Dei absoluta.

1. Prima conclusionis præfixæ pars de naturali Angelorum incorruptibilitate, & si non adeo rigida corruptibilitatis Philosophica acceptione à patribus communiter tradatur, immo nec displicetur, sed quatenus effectibilitatem, aut indefectibilitatem naturalem in essendo, significant, universim, siue propria corruptione, siue specialiter dicta, annihilatione: tamen de propria incorruptibilitate Angelorum natura sua, nonnulli Patres videntur locuti, & imprimis, S. Dionysius, 4. de div. nom. longe à med. intellectuales substantia vitam habent indeficientem, & immortalabilem, à corruptione universa, morte, & materia & generatione mundi exgentes. Pende, illa morte materia, quibus ratio philosophica incorruptibilitatis propria, & strictæ mox subijcienda, continetur: item illud generatione: cum enim, quicquid corruptibile proprie est, generabile itidem proprie necessario sit (ut ex Arist. videmus cert. i. num. 4. & 7.) substantiæ intellectuales, seu Angeli, qui de se à generatione mundi à Dionys. dicuntur, atque ingenerabiles itidem incorruptibiles proprie, & strictè dicuntur, atque illud à corruptione universa, non de omni defectu eorum, in essendo, sed qui propria, & stricta corruptio sit dictum à Dionys. aperte suadet. Arhanas, de communi essentia Patris, & filij, cap. de Angelis, sic Angelum definiens. *Animal rationale expert materia huiusmodi dicendus aptum immortale*, illis enim, expert materia, rationem dedit immortalitatis, quæ de eo erat statim dicturus: scilicet propriæ incorruptibilitatis, quæ ex defectu materiæ in Angelo philosophice demonstratur. S. Basilus, in Plal. 44. ait: *Angelos, utque senescere, nec adulescere, sed in eo statu, in quo creati sunt, in eo, inquit, perpetuo remanent servata simplici, & eadem immutabili propriæ natura substantia, quia vitæ sum-*

plex eorum propria natura substantialis materia caret, ex qua solum mutari, & corrumpi substantialiter, proprie possit, & clarius Sophronius, epistol. recitata, in 6. Synodo act. 11, apponitur act. 13. ubi de spiritualibus substantiis, ait, *val. latenuque dam. moriuntur, iuxta quod scriptum defuncti atque pertranseunt, quod, & si adsoner, potentiam, etiam ita moriendi nega ipsorum naturis, & si statim omnimodam immortalitatem, & preterea incapacitatem naturis eorum nega sensu explicando cert. 3.*

2. Eandem sententiam, eademque ratione tradit Damascenus lib. de decret. & placit. de cap. 7. his verbis, *quod variat corpore, id rationis est particeps, & immortale, ut animus Angelus, Dæmon.* Theodoretus 1. de curat. græcæ canonicæ affliction. dicit, & Angelis faminarum vltim superfluum ait, *si impossibile, qui ut immortales propagantur non indigent, ut incorporei commixtionem non patiuntur, ut generent, vel generentur: quare ingenerabiles natura sunt, ac subinde, & proprie incorruptibiles, consonat sibi in epitomo dionys. de decret. c. de Angelis scribens. Immortali natura hypercanea est generis diuini. Neque enim immortales opus habent, quæ enim ab interitu aliena est, natura non eget incremento. Quo argumento pro Dæmon, ingenerabilitate actiua, & passiva, ac subinde propria incorruptibilitate, quæ cum ipsa ad contentiam dicitur vltim Lactant. 1. diuinit. institut. cap. 8. Minus Felix in suo Othm. Arceobis aduers. gent. Tertullian. Clemens Alex. Cyprian. August. & Patres passim deorum apud gentes mæculum, & famineum (exum, & concubæ frequentissima videntes. Possit etiam pro hac conclusione adduci Iulianus Archiep. Toleran. de Orig. tamantæ mort. apud tom. 8. Biblioth. vet. Proven ita hominis in statu innocentie potentiam, non moriendi ab Angelica immortalitate discriminat. Non enim (inquit) eodem modo, quo Angeli considerat, Deus ita, & homines condidisse creaturæ est ut etiam, si non peccassent mori omnino, non possent. Sed ita condidit est bono, ut perfunctum æternitatem munere sine interuentu mortis Angelica immortalitas sequeretur æternitatem beatæ. Id est incorruptibilitatem ex merito haberet, quæ de ipsa ex conditione, & natura sua habuit, ut aliquot beatitudinis æternitatem, quam ex merito, & gratia Dei habet verique. Denique Patres omnes qui Angelis absolutam naturam suam immortalitatem concedunt, cum enim corruptibiles proprie dicti, mortalitas aliqua sit, cui hæc natura sua competere, absoluta immortalitas natura sua competere sine contradictione non possit; immo, cum mortalitas per propriam corruptionem destruitur, notissimaque mortalitas sit, cui hæc natura sua competere immortalitas natura sua nequit, nisi ab ignarissimo, & stolido aliquo affirmetur.*

3. Huc proinde facit etiam descriptio Cæciliæ Lactan. sub Leone X. in huius Bulla posita inuit. scilicet 8. ubi ex Math. 10. Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. Desinit contra Philosophos asserentes, *de natura animæ, quod sit mortalis.* Naturam animæ non esse mortalem, quod ipsum est, animam naturam suam immortalem. Cum autem id à Christo Domino dicatur, et homines, qui occidere possunt corpus (per causas scilicet secundas vitæ corporis aduersas, ac subinde proprie corruptivæ occisione, ut docet Valsequez d. 1. c. 5. n. 18.) ut nequaquam timendos probet, quia animam non possunt occidere manifeste de corruptione propria, & morte per causas contrarias deductionem loquitur, dum eam negat potestatem, ac subinde dum ex eo loco naturam animæ, seu animam naturam suam immortalem desinit, natura sua proprie desinit incorruptibilem. Et si autem eo loci nihil in terminis de Angelorum immortalitate, & incorruptibilitate propria desinitur, virtute tamen de eis immortalitas natura sua, siue incorruptibilitas propria